

DE NIJDAMSTRA TYNGE

NEDERLAND

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Inspraak zonder inzicht is uitspraak zonder uitzicht,
maar om dit inzicht te kweken is minder ingewikkelde taal nodig.

Alfred Mozer.

HOREN, ZIEN EN VOELEN

Wij hebben de feestdagen voorlopig weer gehad en zijn 1978 met veel bombari binnen gedanst.

Heeft u werkelijk feestelijke dagen beleefd, waar steeds vreugde ten grondslag lag?

Onze tijd kenmerkt zich niet bijzonder om feest te vieren. Dat geldt niet alleen voor de ouderen, maar niet minder voor de jongere generatie. Bij de jongere generatie spreekt men zelf van de „vreugdeloze generatie”. Onze jongere generatie maakt op ouderen vaak de indruk, vermoeid, verveeld en rebels te zijn.

Deze post op de balans van 1977 maakt een trieste indruk; temeer, daar deze generatie zoveel middelen ten dienste staan om de toekomst in blijde verwachting tegemoet te treden. Men heeft geld, dikwijls veel vrije tijd, een brommer of misschien wel een auto en muziek knettert door radio en televisie. Ja, ze komen niets te kort.

Maar, mijne lezers, vreugde is niet te koop. Men heeft te fel goedkope lol nagejaagd en de kater kon niet uitblijven.

Ik weet het, er zijn genoeg voorvallen in je leven die een domper op de vreugde zetten, maar niettemin zijn er gelukkig ook nog veel goede dingen in je leven op te merken.

Wie geen vreugde meer durft te scheppen, valt in een dodelijke verveling. Wij leven in onze eeuw in de angst voor de toekomst, de zinloosheid van het bestaan. In de wereld dreigt oorlog, elkaar vernietigen op korte termijn en de mensen worden afgestompt, gehandicapt in hun nog overgebleven idealen.

Ik heb eens gelezen, dat wij niet meer goed horen, niet meer goed zien noch voelen. Onze zintuigen zijn afgestompt en dan zijn we in de diepvries terecht gekomen. Onze tijd kenmerkt zich door onvermogen om naar elkaar te luisteren en om elkaar te begrijpen. De mensen sluiten ogen en oren voor wat hun niet past. Ze willen feiten vaak niet kennen. Wat niet weet wat niet deert.

Gelukkig, onze tijd gonst ook nog van leven. Wij moeten leren zien, horen, voelen. Wij moeten weer zien de kleine dingen die om ons heen gebeuren. Wij moeten weer zien de bloemenpracht, horen naar de vogels, weten en voelen dat ook wij stuk voor stuk deel uitmaken van onze grote samenleving.

Ik zag een bloem in tere kleur,
Op een stengel, zeer schoon
Even genietend van haar geur

.....

Hulde brengen aan Hem, die ons klein mensje bestemming wil geven in onze samenleving, zo wij oog en oor gebruiken.

Toen steeg mijn dank, geheel verrukt
Tot Hem, die bloem en kleuren gaf
Doorstroomde mij weer aards geluk
God gaf mij dat ik dit mooie zag.

De spreukendichter zegt: Al de dagen van de ellendige zijn boos, maar voor de blijmoedige is er leven.

Boven mijn hoofd zingt een vogel zijn lied
Wit drijft een wolkje langs hemels verschiet
Een bij zoemt zachtjes in 't zonnetje zwoel
Het speelse windje strijkt mijn wangen koel.
Een vlinder gaat dwar'lend door de lucht
Een mug vliegt zonder veel gerucht
Een konijn huppelt het zandpad over
De zon tovert kleuren in het lover.

Ik zag een sneeuwkllokje in het gras
bij 't ontluiken van de nieuwe dag.
Een poes ging spinnend langs mijn voet
Zij bracht mij haar morgengroet.
Een lieveheerbeestje

—*—

DE VADER DES VADERLANDS (vervolg) door W. Wijnia, Emmen

Hier te Brussel voltrekt zich het proces voor 't welk Juliana o.m. gevreesd had bij haar overweging Willem derwaarts te laten gaan.

De schoonheidminnende jongeling, de luisterrijke vriend van de keizer, de door velen gevleide hoveling heeft geen kracht van overtuiging genoeg om weerstand te bieden. Hij gaat dan ook officieel de erediens ten volgen, waardoor hij dus Rooms-Katholiek geworden is, gelijk z'n gehele omgeving aan Maria's Hof.

Nee, we willen in geen enkel opzicht twijfelen aan de oprechtheid van Oranje, omdat we hiertoe ten enenmale niet zijn gerechtigd. Wel schijnt het ons

te pleiten voor de duurzaamheid van z'n nieuwe overtuiging, daar hij immers tot het jaar 1573 haar is getrouw gebleven!

We mogen derhalve, ook al zijn we van ganser harte protestants, niet klakkeloos fiolen over 's Prinsen daad uitgieten. Zijn jeugd, z'n nog niet tot rijpheid gekomen protestants geloof, z'n geheel Rooms milieu, z'n rekkelijke inslag, manen ons tot een bezonken oordeel. Ook z'n omgang met hoge en invloedrijke personages, zelfs met de doorluchtige keizer, wiens vriend en vertrouwde hij allengs zou worden. Maar wel mogen we aannemen, dat 't de moeder, vooral in de eerste dagen veel verdriet heeft gedaan – vrome protestantse Juliana, die ze immers van heler harte was en is gebleven

Echter sterker woog haar nog de betrekkelijke oppervlakkigheid, om niet te zeggen lichtzinnigheid, waarmee Prins Willem in deze dagen over de ernst van het leven schijnt te hebben heen gehuppeld. – Doch Gode zij dank, er zouden andere tijden aanbreken voor haar hopende moederhart en menigmaal zou de gelegenheid er zijn, voor een stille lofzang aan God gewijd.

Ook voor dit aanzienlijk en hooggeboren mensenkind, zou de weg van beproeving, van zorg en bekommernis een gezegende blijken, ja een middellijke opgang tot verhever, tot waardiger tot gelukkiger levensniveau. Nee, niet de schitterende wereldprins van het rijke en aanzienlijke Brussel, maar de beroofde, de van goederen misdeelde vader der bevrijding zal zijn volk opvoeren in geestelijke offervaardigheid, in adeldom van gemoed in standvastigheid van geloof in liefde tot en in hope op God almachtig. Deze Oranje inzonderheid is de Oranje van Nederland

Het blijkt altijd weer in de historie van een enkel mensenleven, maar ook in de geschiedenis van een volk, hoe het schepsel wikt, maar God beschikt. De keizer had z'n kans gewogen, om voor heel z'n groot en geweldig rijk, één religie te beschermen en te handhaven. –

Edoch: HET IS MISLUKT!

(Wordt vervolgd).

* _ *

EEN OORLOGSHERINNERING

In de Leeuwarder Courant van 10 april j.l. maakte de heer Frits Boschma van IJlst melding van een tragisch vliegtuigongeluk, wat op de dag af precies 35 jaar geleden plaats vond.

Twee van onze bevrijders, een paar jonge Canadeze vliegers: J.E. Leach en R.M. Bull lieten bij het beschieten van een goederenterrein hierbij het leven. Een locomotief met enkele goederenwagens stond op het station te IJlst. Het was een zonnige lentedag. Geen zuchtje wind viel te bekennen. Plots dook vanuit de blauwe lucht een vliegtuig, welke een vuursalvo gaf om de eventueel aanwezige mensen de gelegenheid te geven dekking te zoeken.

Een paar volgende beschietingen op de locomotief vond min of meer evenwijdig de spoorbaan plaats, maar bij de laatste maakte het vliegtuig een zeer korte wending richting station, wat noodlottig werd. De mosquito vloog te laag over, boorde de neus in de daar achterliggende bomenrij, veranderde nog vlug van richting en sloeg op het land, inplaats van in de stad, te pletter. Alleen de stationschef had een schampschot, verder werd niemand geraakt. De locomotief was doorzeefd met kogels en total loss. Bij dit gebeuren waren er enkele getuigen, o.a. de 87-JARIGE JOHANNES NIJDAM (zie pag. 509 van het Nijdamstra-Boek), die een en ander in eenvoudige bewoordingen op rijm vastlegde:

IJlst, 10 april 1943.

Een vliegmachine uit Engeland
Is hier bij ons in IJlst gestrand
De aanslag die toen begon
Geschiedde bij het station
Daar werd toen op een trein geschoten
Dat de kogels om je oren floten
De chef, die daar aanwezig was
Die werd getroffen na een pas
Maar 't is met hem naar wij hopen
Toch nogal gunstig afgelopen
Hij werd toen naar het ziekenhuis gebracht
Waar hij thans op genezing wacht
De vliegmachien vloog laag bij de grond
Ging door de laan, die vol met bomen stond
Verstoorde snelheid in de lucht
Der bomentakken in haar vlucht
Het vliegtuig vloog toen in de brand
En stortte neder op het land
Het was een vreselijk toneel
Dat die piloten viel ten deel
Twee vliegers vonden hier den dood
Door die ontzaggelijke stoot
Ze werden na hun jonge leven
Thans ten dode opgeschreven
Het land dat lag geheel bezaaid
Met takken, die waren afgemaaid
Je kunt het bijna niet geloven
Daarvan een aandenken te roven
Nu snorren ze in alle hoeken
Om de boel weer bij elkaar te zoeken

En wat ik u hier nog vermeld
Ze werden hier ten hof gesteld
Maar ja, het was een vreemd vertoon
Voor ons, die dat niet zijn gewoon
Maar ja, ik moet zeggen zo het is
Een treurige geschiedenis
't Was tien april om 'n uur of tien
Toen dit toneel hier werd gezien
Een ieder ging er toen op af
Het ging zelfs in vollen draf
En toen de zaak was afgedaan
Is ieder weer naar huis gegaan
Want Duitsers hielden trouw de wacht
Een dag of vier bij dag en nacht
Nu wil ik hier nog wat onder schrijven
't Zal lang in ons geheugen blijven.

IJlst 1943.

—*—

Mijn vriendelijk verzoek in de vorige Tyngje heeft weinig succes gehad, zodat ik een dezer dagen wel weer rechtstreeks het „bekende” briefkaartje verzend. Ik hoop wel dat u bij de betaling van uw kontributie over 1978 rekening houdt met de gemaakte port- en drukkosten. Bedankt alvast.

De penningmeester.

—*—

FAMILIEBERICHTEN

Met grote dankbaarheid aan God geven wij u kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje GERRIT.

Betsie Dijkstra-Nijdam
Douwe Dijkstra
Dirk

Welsrijp, 30 april 1978
Tillewei 40.

Wy binne bliid en fiere feest, hwant ús leave heit en mem, pake en beppe
LOLKE KLIJNSTRA EN AGNIETHA WINIA
binne 8 maeije 25 jier troud.

Harren bern:
Gerda, Uiltje en Jacob

Jonny en Marten

Akke en Jan

Ankie - Johanna — Pieter — Botsy - Petra

Aldemardum, de Ikebosker 17.

Zaterdag 13 mei D.V. is het 25 jaar geleden, dat onze ouders

JOH'S WIJNIA EN GEESKE KLUIWSTRA

zijn getrouwd.

Parrega, mei 1978.

Trekweg 60.

Jacob en Gerda

Jan en Debbie

Wij willen u laten weten dat GERBEN WIJNJA EN TIETJE WIJNJA-
WIJNSTRA op 14 mei a.s. 40 jaar getrouwd zijn.

Oppenhuizen, mei 1978.

P. Walmastraat 20.

De 3e mei hopen onze geliefde ouders en grootouders

E. VLEER EN S. VLIER-TOPMA

hun 50-jarig huwelijk te gedenken.

Oosterlittens,

april 1978.

Hun dankbare kinderen:

Amsterdam: Kl. Vleer.

Oosterlittens: I. Heida-Vleer.

J. Heida

en kinderen.

Bedroefd, maar met dankbaarheid wat hij voor ons is geweest, is na een moe-
dig en langdurig gedragen lijden van ons heengegaan, mijn lieve man, onze
vader en opa HENDRIK WESTERHUIS op de leeftijd van 62 jaar, echtge-
noot van Maria Nijdam.

Stadskanaal, 17 april 1978.

H.J. Kniggestraat 96

M. Westerhuis-Nijdam.

Roden: Rika en Theo

Marchel, Richard

Harkstede: Henk en Jenny

Michel

Bedroefd om haar heengaan, maar dankbaar voor de dierbare herinnering die
wij aan haar zullen behouden, geven wij u kennis, dat na een kortstondige
ziekte rustig van ons is heengegaan, mijn geliefde vrouw en mijn dierbare
schoonzuster JANKE FEESTRA-VAN DER ZEE, op de leeftijd van ruim
70 jaar, na een gelukkig huwelijk van bijna 32 jaar.

Leeuwarden, 14 april 1978.

Ruusbroecstraat 35.

B. Feenstra.

W. Feenstra.

In volle vrede ontsliep onze lieve man, vader en pake ERRIT VLEER in de ouderdom van bijna 76 jaar. Na een gelukkig huwelijk van bijna 53 jaar. Terzool, 4 mei 1978.

Terzool: A. Vleer-Spijckstra
Alkmaar: Trienke en bern
Weidum: Johannes, Bokje en bern

Met genoegen geven wij u kennis van het feit dat op zaterdag 18 maart a.s. de heer JAAP WINIA 25 jaar in dienst is van ons bedrijf.

Hollum, Ameland, maart 1978
Namens Faber's Installatiebedrijf
Piet en Theo Faber.

—*—

ANITA BRENGT STEM UIT

De vierjarige Anita Ingeborg Nijdam in Balk kreeg onlangs van de voorzitter van het stembureau het Trefpunt in Balk, Joh. Visser, wel een kaart maar mocht niet haar stem uitbrengen. Zij had een oproep gekregen om een keus te maken uit de kandidaat-statenleden, vergezeld door ouders kwam zij dan ook van de Dobbe 7 om haar democratische recht uit te oefenen.

—*—

Mede namens mijn vrouw en kinderen wil ik u allen heel hartelijk dank zeggen voor de vele kaarten, bloemen en cadeau's, die ik bij mijn 25-jarig jubileum mocht ontvangen.

Hollum, Ameland, april 1978.

JAAP WINIA.

_

GENEALOGIE

DE TIENDE GENERATIE (vervolg)

In Tynge Nr. 2 van dit jaar vermeldde ik o.a. een zoon van JAN JANS NIJDAM EN GEPKE VAN DER VEEN. Dit echtpaar had namelijk niet EEN maar TWEE ZONEN. Van die tweede zoon heb ik inmiddels de gegevens gekregen. Deze zijn:

— X — 1386 — FRANS EGBERTS NIJDAM, voormalig (gepens.) directeur Rijksinstituut voor veredeling van Landbouwgewassen te Wageningen, geboren 27.01.1901 te Groningen, trouwde 28.12.1926 te Groningen met: GEERTRUIDA KUIPER, geb. 27.05.1898 te Groningen, dochter van Doede Kuiper en Nantiena Noorda.

Uit dit huwelijk werd geboren:

GEPKE NANTIENA

geb. 26.04.1930 te Deventer, gehuwd met
JACOB KUIPERS, geb. 21.06.1929 te Wageringen.

**ZOON VAN ABEL ARENDS NIJDAM
EN MARTJE RUDOLFS LEUTSCHER**

— X — 1389 — **AREND ABELS NIJDAM**, van beroep hoofdconducteur bij de Nederlandse Spoorwegen, geb. 7.03.1861 te Lieve Vrouwen Parochie, overl. 12.05.1935 te Groningen, trouwde 22.01.1881 te Ulrum met:
MARTJE MUNTING, geb. 20.06.1861 te Zoutkamp, overl. 8.06.1953 te Zuidlaren, dochter van Paulus Munting en Rieka Kolk.

Kinderen:

PAULUS (Arends)

geb. 1.03.1881 te Zoutkamp, N.S.-ambtenaar,
overl. 5.11.1903 te Amsterdam.

ABEL MARTINUS (Arends) geb. 3.07.1883 te Zoutkamp (Gem. Ulrum).

KINDEREN VAN ATE ARENDS NIJDAM EN WILLEMTIEN SCHUILING

— X — 1394 — **AREND ATES NIJDAM**, van beroep landbouwer, geb. 2.01.1863 te Zuidlaren, overl. 21.03.1928 aldaar, trouwde 12.12.1885 te Zuidlaren met: **ANNIGJE DEDDEN**, geb. 16.03.1857 te Steenwijkerwold, overl. 11.09.1937 te Zuidlaren, dochter van Thijs Dedden en A. Poort.

Kinderen:

WILLEMTIEN

geb. 29.05.1886 te Zuidlaren, trouwde 10.05.1913 **HENDRIK HOVENKAMP** te Schuilingsoord, zoon van Harm Hovenkamp en Trientje Holman.

THIJS (Arends)

geb. 25.02.1888 te Zuidlaren,

ATE (Arends)

geb. 22.05.1892 te Zuidlaren,

GEERT (Arends)

geb. 29.10.1895 te Zuidlaren,

JAKOB (Arends)

geb. 7.04.1899 te Zuidlaren.

— X — 1397 — **GEERT ATES NIJDAM**, van beroep winkelier, geb. 6.05.1870 te Zuidlaren, overl. 21.08.1951 te Tinaarlo, trouwde 31.08.1895 te.... met: **HARMTIEN KOOPS**, geb. 18.10.1866 te Vries, overl. 15.03.1958 te Tinaarlo, dochter van Tonnes Koops en Hillechien Kremer.

Kinderen:

ATE (Geerts)

geb. 14.8.1896 te Zuidlaren,

THEUNIS (Geerts)

geb. 7.8.1897 te Zuidlaren,

HILLICHIENA WILHELMINA

geb. 2.04.1904 te Zuidlaren, trouwde 20.08.

1932 te Vries met HENDRIK BONDER, landbouwer van beroep en zoon van Roelof Bonder en Grietje Boer.

ZOON VAN GEERT ATES NIJDAM EN AALTIEN BEERDA

– X – 1399 – REINT GEERTS NIJDAM, van beroep landbouwer, geb. 4.01.1866 te Eelde, overl. te Vries, trouwde te Eelde met: GEESSIEN STOFFERS, geb. te Eelde, overl. te Vries, dochter van Casper Stoffers en Fenna Bonder.

Kinderen:

GEERT (Reints)	geb. 6.12.1897 te Eelde,
CASPER (Reints)	geb. 26.03.1899 te Eelde,
ATE (Reints)	geb. 16.12.1902 te Eelde,
FENNA (Reints)	geb. 22.05.1904 te Eelde, huwde ROELOF STADMAN te Vries.
AALTJE (Reints)	geb. 26.07.1905 te Eelde, huwde HARM RODENBOOG te Amen (Gem. Rolde),
HENDRIK (Reints)	geb. 18.06.1913 te Eelde.

KINDEREN VAN AREND ATES NIJDAM EN FROUKIEN HILBRANTS

– X – 1407 – ATE ARENDS NIJDAM, van beroep landbouwer, geb. 14.03.1873 te Paterswolde, overl. 29.01.1917 te Eelde, trouwde te met: LAMMECHIEN DUSSEL, geb. 9.02.1871 te, overl. 15.12.1953 te dochter van en

Kinderen:

AREND (Ates)	geb. 7.10.1899 te Eelde,
FENNA (Ates)	geb. 10.03.1901 te Eelde, trouwde met JURRIE RIENMEYER te Winschoten.
FRAUKIEN (Ates)	geb. 12.05.1903 te Eelde, trouwde met GERRIT BRINK, Asserstrook te Vries.
FREDERIKA GEZIENA	geb. 14.09.1905 te Eelde, trouwde met HARM J. OOSTING (overl. 18.08.1976) Hoofdweg, Paterswolde.
HARMINA (Ates)	geb. 24.05.1914 te Eelde, trouwde met A. KRANENBORG te Winschoten.

– X – 1408 – PIETER HERMANNUS ARENDS NIJDAM, van beroep, geb. 13.03.1874 te Paterswolde, overl. 26.03.1952 te Eelde, trouwde te met: GEERTRUIDA LUNGE, geb. 17.04.1877 te, overl. 22.5.1954 te dochter van en

Kinderen:

(d. en z.) gegevens onbekend,

— X — 1410 — GEERT ARENDS NIJDAM, van beroep, geb. 9.12.1876 te Paterwolde, overl. 6.06.1933 te Eelde, trouwde te met: JANNA BEUKER, geb. 24.01.1883 te, overl. 11.01.1960 te, dochter van en

Kinderen: (d. en z.) gegevens onbekend.

— X — 1412 — UGE ARENS NIJDAM, van beroep, geb. 13.09.1880 te Paterswolde, overl. 13.02.1922 te Eelde, trouwde te met: FENNA DUSSEL, geb. 30.09.1889 te, overl. te dochter van en

Kinderen: (d. en z.) gegevens onbekend.

— X — 1413 d. — HILBRANDT ARENDS NIJDAM, van beroep, geb. 6.11.1883 te Paterswolde, overl. 13.12.1947 te Eelde, trouwde te met: FENNIE BEERDA, geb. 18.10.1880 te, overl. 10.01.1958 te dochter van en

Kind: (één dochter) gegevens onbekend.

.

Dat ondergetekende voor aanvulling van ontbrekende gegevens zich vriendelijk aanbevolen houdt, spreekt vanzelf. Vooral van de nakomelingen verwacht ik een stroom (?) brieven, waarvoor ik u reeds bij voorbaat heel hartelijk dank zeg. Mijn adres luidt nog steeds: 8446 DE HEERENVEEN, „Heerenhage” 250 — C. van der SCHOOT Azn.

—*—*—

1914 - 1933

I

1914	In Serajewo (Joegoslavië) worden de Oostenrijkse troonopvolger en zijn gemalin vermoord.
1914-1918	Eerste Wereldoorlog.
Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Bulgarije en Turkije in strijd met de geallieerden.
1917	De Verenigde Staten treden in oorlog met Duitsland.
Tweede Russische Revolutie. De Tsaar moet afstand doen.
Rusland wordt een Unie onder leiding van Lenin.
1918	Revolutie in Duitsland.
De keizer en de vorsten doen afstand. Duitsland wordt een republiek.

- 1919 In Duitsland wordt de kiem gelegd van het nationaal-socialisme.
- 1919 Stichting van de Volkenbond tot vreedzame regeling van geschillen tussen de staten.
- 1919 Eerste kunstmatige atoomomzetting door Rutherford.
- 1922 Mussolini richt een fascistische dictatuur op in Italië.
- 1924 Stalin wordt de opvolger van Lenin.
- 1925 Hindenburg wordt in Duitsland rijkspresident.
- 1926 Duitsland wordt lid van de Volkenbond.
- 1927 Lindbergh vliegt over de Atlantische Oceaan.
- 1928 Fleming, een Engelse bacterioloog ontdekt de penicilline.
- 1930 De eerste overbrenging van televisiebeelden.
- 1933-1945 Duitsland onder de autoritaire regering van Adolf Hitler.
- 1933-1945 Franklin D. Roosevelt president van de Verenigde Staten.

(Wordt vervolgd).

—*—

WAT SCHREEF HET FRIESCH DAGBLAD
op 31 december 1977?

NIJDAMSTRA'S: EIGEN WAPEN EN FAMILIEBOEK

Er zijn heel wat families die vrij intensief aandacht besteden aan de onderlinge familieband maar de oorspronkelijk uit Irnsum afkomstige Nijdam-familie met z'n eigen wapen, vlag, lepeltes, familietijdschrift en „Nijdamstra-boek” is toch wel uitzonderlijk te noemen. Voorzitter van deze familievereniging Nijdamstra is de heer Theo Nijdam (76) in de Coornhertstraat in Leeuwarden.

„Je ziet vaak bij families dat de naam hen verbindt, maar bij ons is het echt allemaal Nijdam-bloed”, aldus de heer Nijdam. Doordat in het verleden familieleden wel eens de naam van hun moeder hebben aangenomen zijn er ook andere namen in de familie gekomen. Behalve de Nijdams zijn bij de Nijdamstra-stichting dan ook aangesloten de geslachten Nieuwdam, Vleer en Wijnia. Zesmaal per jaar verschijnt een orgaan van deze stichting, de „Nijdamstratyng”. Dat „Nijdamstra” staat voor „van Nijdam”, ofwel de gehele familie Nijdam, ook de andere namen die erbij horen.

De heer Nijdam is al zo'n 35 jaar actief voor de familievereniging en heeft behoorlijk veel werk van zijn voorzitterschap.

Bij Irnsum staat nog steeds de oude boerderij „Nijdamstra-state” en de naam Nijdam zal over niet al te lange tijd ook gegeven worden aan een nieuwe dam in het Paterswoldse meer.

De Nijdamstra-tynge met voorop het fraaie familiewapen, bevat naast bijdragen van voorzitter Nijdam ook familieberichten van uiteenlopende aard. Een 45-jarig huwelijksfeest, een overlijdensbericht, maar ook een uitbreiding van het verhuurprogramma van de firma Nijdam BV in Groningen en de verheugende mededeling dat een familielid in Sneek een flinke prijs heeft gewonnen bij de heropening van een warenhuis.

Naast dit zesmaal per jaar verschijnen de tijdschrift is er ook een „Nijdamstra-boek”. Daarvan zijn inmiddels vijf delen met elk ruim honderd bladzijden verschenen.

Dit boek bevat uitsluitend familiegegevens.

In de Nijdamstra-tynge, die aan bijna 250 familieleden wordt toegezonden, schrijft de heer Nijdam uit Leeuwarden ook wel eens enkele van zijn gedichten. Hij heeft ook al eens een bundel uitgegeven, „Licht van Boven”, en een tweede bundel is in de maak. De gedichten hebben persoonlijke waarde maar de heer Nijdam hoopt er ook anderen iets van troost mee te kunnen geven.

De familie heeft in het verleden wel bijeenkomsten gehouden, ook al eens in de Groene Weide in Leeuwarden, maar de laatste tijd is dat er nog niet weer van gekomen. Vooral de reiskosten vormen een beletsel, er wonen ook verscheidene familieleden in het buitenland.

Het Nijdamstra-wapen, met een halve adelaar, drie klaverbladen en het handmerk van de familie.

—*—

HORLOGE

De Zwitsers zijn van ouds bekend als horlogemakers. Een van hun nieuwste modellen is de zogenaamde polskomputer. Volgens de beschrijving moet het een technisch snuffje van de eerste rang zijn. Behalve het aangeven van de tijd, wat je natuurlijk in de eerste plaats van een horloge verwacht, herinnert het ook aan bepaalde afspraken, verjaardagen enz. We hebben allemaal wel eens last dat we iets vergeten. Met zo'n horloge zouden we dus geholpen zijn.

HORLOGE II

Een ingenieur uit Jordanië heeft met Zwitserse uurwerkmakers een horloge ontworpen dat een kompas bevat waarvan de naald de juiste richting naar Mekka aangeeft. Zoals bekend heeft een Mohammedaan als hij bidt altijd zijn gelaat gewend naar Mekka.

—*—

MUNTEN

Het Fries Museum is eigenaar van een bijzonder grote en fraaie kollektie munten en penningen.

Met de opbouw waarvan al in 1835 werd begonnen.

Door de entourage vertellen de munten hele verhalen, voor wie er een iets meer dan oppervlakkige belangstelling voor toont.

De oudste munten die uit de Friese bodem zijn gehaald zijn afkomstig van de Romeinen. Dat mag als een merkwaardige constatering worden gezien, omdat volgens de historie Friesland vrij is gebleven van langdurige Romeinse overheersing. Kennelijk gold ook toen al de stelregel „geld stinkt niet”, want de gevonden munten moeten in hoofdzaak afkomstig zijn van min of meer reguliere handel tussen Friesen en Romeinen.

Het blijkt dat nagenoeg alle munten zijn gevonden in het oude terpengebied.

Het zuiden en oosten van Friesland was onbewoond gebied. Het was bijna geheel overwoekerd met veen.

Een paar Romeinse punten die toch in dit destijds verlaten gebied zijn gevonden, kunnen daar best met in het noorden afgegraven terpgrond zijn gekomen.

Op nagenoeg alle Romeinse munten staan de beeldenaren van de keizers die in de periode van uitgifte aan het bewind waren. Van al die keizers is bekend wanneer ze leefden, zodat ook vrij gemakkelijk de jaartallen van de munten zijn vast te stellen. Uit de vondsten kan worden afgelezen wanneer er roerige tijden waren. In periodes van onrust verborgen sommige mensen (ook toen al) hun geld in de grond. Wanneer ze er vroegtijdig het leven bij inschoten, bleef het geld rustig zitten. Op die manier zijn enkele schatvondsten gedaan die duidelijkheid verschaffen over wanneer de roerige perioden begonnen, ongeveer bij het jaartal waaruit de „jongste” munt stamt.

De stroom van Romeinse munten hield op toen het Romeinse Imperium in drie delen uiteen viel. Maar de handel tussen Friesland en andere landen hield aan, met de Rijn als belangrijkste handelsader.

Er brak een tijd aan waarin als geld her en der in Europa geslagen gouden munten werden gebruikt.

Dat is gebleken doordat munten van het Friese type zijn teruggevonden. Veel van de gouden munten uit deze tijden zijn voorzien van een oogje. Ze werden nogal eens als sieraad om de hals gedragen, maar ze waren toch wel degelijk betaalmiddel. Sommigen droegen ze ook als bewijs van macht en aanzien.

In de zevende tot de tiende eeuw breidde de handel in Europa zich nog steeds uit, zodat er steeds meer behoefte kwam aan munten.

Maar in het Noordzeegebied werd het goud schaars en er moest naar een andere metaalsoort worden omgekeken. Die werd gevonden in hoofdzakelijk Engels zilver, waaruit de karakteristieke „Noord-zee-munt” werd geslagen, de zogenaamde „sceatta” afgeleid van het woord „schat”. Deze munten werden aanvankelijk in Engeland, maar later ook in Friesland geslagen. Aan deze muntslag kwam een einde toen het Karolingische Rijk werd gevestigd. Er kwam de meest voorkomende eenheidsmunt, de zilveren denarie. Ze werden echter op zeer uiteenlopende plaatsen geslagen, te herkennen aan kleine verschillletjes. Zeker één munthuis heeft in het Friese gebied gestaan.

—*—*—*—

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden, telefoon 05100-22167.

Secretaris-penningmeester: C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205,
Heerenveen, telefoon 05130 - 24792.

LEDEN

H. Nijdam-Smit Boerhaavelaan 113, Groningen, telefoon
050 - 253701.

K. Nijdam Balk - Talmahiem - Kamer 15, telefoon
05140 - 3033.

W. Wijnia Angelsloërdijk 225, Statenhoek, Emmen
telefoon 05910 - 22068.

.....
POSTREKENING 82 67 24.

REKENING RABO-BANK gironummer 81 46 57
rekeningnummer 32.64.65.308 beiden
ten name van Penningmeester Nijdamstra
Stichting te Heerenveen.

FAMILIEBLAD „DE NIJDAMSTRA-TYNGE”.
Lid/abonnee fl. 12,00 per jaar. (Vóór 31
maart te betalen). Halfjaarlijks fl. 6,00
mits betaling plaatsvindt vóór 31 januari/
juli. Donateurs/leden fl. 6,00 per jaar.
Dezelfde voorwaarden als hierboven ver-
meld.

REDAKTIE T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden.

.....
BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Coornhertstraat 12 – Leeuwarden
(zo mogelijk opgave van nieuw adres).